

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 505/2016
30.05.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Бисерке Живановић, чланова већа, у правној ствари предлагача М.Д. из Б., ... бр. ..., чији је пуномоћник А.П., адвокат из Б., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 г 483/2015 од 28.01.2016. године, у седници одржаној 30.05.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Београду Р4 г 483/2015 од 28.01.2016. године.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 г 483/2015 од 28.01.2016. године, ставом првим изреке одбијен је захтев предлагача М.Д. да се утврди да јој је повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Вишим судом у Београду у предмету Рех 28/2015. Ставом другим изреке одбијен је захтев предлагача М.Д. којим је тражила да се обавезе Република Србија, Министарство правде, да јој на име повреде права на суђење у разумном року исплати 200.000,00 динара са законском затезном каматом од подношења захтева до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је захтев предлагача М.Д. за накнаду трошкова поступка.

Против наведеног решења, предлагач је благовремено изјавила жалбу због погрешно утврђеног чињеничног стања.

Одлучујући о жалби на основу члана 8б став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08 и 101/2013), применом члана 402. у вези са чланом 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14) и чланом 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд је нашао да жалба предлагача није основана.

У поступку доношења ожалбеног решења није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које се у поступку по жалби пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, предлагач М.Д. је 28.02.2014. године у предмету Вишег суда у Београду Рех 28/2015 поднела предлог за рехабилитацију деде по оцу пок. Р.Ж. из А., а у предлогу је навела да чињеница смрти лица чија се рехабилитација тражи није уписана у матичну књигу умрлих, због чега је 27.02.2014. године поднела Основном суду у Алексинцу предлог за проглашење несталог лица за умрло. Имајући у виду да је покренут наведени ванпарнични поступак, Виши суд у Београду је решењем од 07.04.2014. године одредио прекид поступка у предмету Рех 28/2015 до правоснажног окончања тог поступка. Предлагач је 26.01.2015. године предложила наставак поступка пошто је правоснажно окончан ванпарнични поступак, па је суд поступајући у поступку Рех 28/2015 затражио потребну документацију од Министарства правде, Војног архива, Архива Југославије, Историјског архива Београда, Безбедносно информативне агенције и Архива Србије. Ове установе су доставиле одговор током јуна 2015. године, осим Архива Србије који је одговорио у новембру 2015. године. О покренутом рехабилитационом поступку суд је обавестио Министарство правде током маја 2015. године, а Вишем јавном тужилаштву достављен је захтев за рехабилитацију 26.11.2015. године.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је Апелациони суд у Београду анализирајући дужину трајања и ток поступка пред првостепеним судом, закључио да није повређено право предлагача на суђење у разумном року.

Наиме, према члану 32. став 1. Устава Републике Србије свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка као и о оптужбама против њега.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се неизвесност отклонила, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, које се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступања суда, природе захтева односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

У предмету Вишег суда у Београду Рех 28/2015 предлагач је поступак рехабилитације покренула 28.02.2014. године, дан после поднетог предлога Основном суду у Алексинцу у ванпарничном поступку о проглашењу умрлим лица чија рехабилитација се тражи, због чега је суд одредио прекид поступка

рехабилитације. Како је то довело до оправданог непоступања суда скоро годину дана, по предлогу предлагача од 26.01.2015. године суд је наставио поступак решењем од 27.02.2015. године и у каснијем току поступка предузимао је процесне радње. Имајући у виду да су у поступку предузимане процесне радње, као и да је укупно трајање овог поступка од предлога за наставак поступка – 26.01.2015. године до подношења захтева предлагача – 04.12.2015. године, краће од једне године, правилан је закључак Апелациног суда у Београду да није повређено право предлагача на суђење у разумном року у предмету Вишег суда у Београду Рех 28/2015.

На основу изнетог, применом члана 401. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**